

A. Ud. es...

BELÜGYMINISZTERIUM
II/II. Csoportfőnökség

J.

3.

Szám: 50-9/32/1973.

Tárgy: "Segédlet" az ipari robbantóanyag szállítványok fokozott ellenőrzésére.

Mell.: 1 . . . db

*AKH
65-8-6/74
Csoportfőnök
jav. June!*

Valamennyi megyei /: budapesti :/ Rendőrfőkapitányság
V e z e t ő j é n e k

S z é k h e l y é n

Az 50-8/2/1973. szám alatt kiadott BM. II/II. Csoportfőnöki utasítás 5. és 10. pont 2. bekezdésében meghatározott feladatok végrehajtásához - az ipari robbantóanyagok szállításának hatékonyabb és általános ellenőrzéséhez - készített "Segédlet"-et mellékelten megküldöm.

A "Segédlet" az Általános Robbantási Biztonsági Szabályzatból /: ÁRBSz. :/ kivonatossan tartalmazza az ipari robbantóanyagok vasuton, vízen és közúton történő szállításának, ki- és berakásának szabályait.

Felkérem, tegyen intézkedéseket arra, hogy a "Segédlet"-et a közrendvédelmi állomány előtt oktassák és ellenőrzéseik útján a rendelkezések betartását biztosítsák.

Budapest, 1973. április 16.

Solymosi József r.vezérőrnagy sk.
csoportfőnök

A kiadmány hitelélül:

Hornok János r. alez.
/:Hornok János r. alez. /
ügykezelés vezetője

Készült: 35 példányban
Kapják: Elosztó szerint

6-376/73

11.d

363-281/73.

20/257/73.

65-5-4/73/a.

201-334/73

S E G É D L E T

az ipari robbantóanyag szállitmányok fokozott ellenőrzésére vasúton, vizen és közúton.

Az ipari robbantóanyagok gyártását, forgalomba hozatalát, szállítását és felhasználását a Rendőrségről szóló 1955. évi 22. sz. törvényerejű rendelet alapján az 1/1956. /I.4./ sz. BM. rendelet és az 1960. évi III. törvény alapján az Országos Bányászati Főfelügyelőség Elnökségének 2600/1962. sz. utasítása az Általános Robbantási Biztonsági Szabályzatban - továbbiakban: ÁRBSz. - egységesen határozza meg.

A "Szabályzat" joghatálya alá tartozik minden ipari, mezőgazdasági, út-, vasút- és hidépítési, valamint egyéb - nem honvédségi és nem karhatalmi - robbantásra szolgáló robbantóanyagok előállítása, gyártása, forgalombahozatala, vásárlása, nyilvántartása, tárolása, őrzése, felhasználása és megsemmisítése.

A "Szabályzat" előírásai kötelezők az ipari célra szolgáló robbantóanyagot előállító, gyártó, forgalomba hozó, vásárló, szállító, tároló vagy felhasználó minden vállalatra, üzemre vagy szervre, azok vezetőire és alkalmazottaira, valamint a robbantási munkálatokat engedélyező és ellenőrző hatóságokra.

Az ipari robbantóanyagok veszélyességét, népgazdasági jelentőségét figyelembe véve, fokozott figyelmet kell fordítani a szállításának, be- és kirakódásának ellenőrzésére. Ellenőrizni kell, hogy a gyártó, szállító és felhasználó szervek betartják-e a tevékenységeik során az ÁRBSz.-ben részükre meghatározott biztonsági intézkedéseket.

A robbantóanyagok és robbantószerkezetek olyan eszközök, amelyek természetüknél fogva alkalmasak arra, hogy használatukkal alapvető állami, gazdasági és politikai érdekeket támadjanak.

Társadalmi rendszerünkben a közrend, közbiztonság érdeke azt kívánja, hogy robbantóanyagok olyan személyeknek, szervezeteknek legyenek csak birtokában vagy rendelkezésük alatt, akik társadalom-ellenes célra azt nem használják fel.

Ezt a biztonsági intézkedést szolgálja, hogy robbantóanyagot szállítani /: vásárolni :/ csak a Belügyminisztérium Országos Rendőrfőkapitányság "Robbantóanyag vásárlási, szállítási" engedélye, illetve a szállítás kiindulási útvonala szempontjából a területileg illetékes BM. városi /: járási :/ kapitányság által kiállított fenti című érvényes engedély birtokában lehet.

A vásárlási engedély feljogosítja a tulajdonosát arra is, hogy a megvásárolt robbantóanyagot a beszerzési helytől az engedélyben megjelölt tárolási helyig szállítsa. A szállítás útvonalát, valamint az elszállítás módját /: vasút, gépkocsi stb. :/ az engedély határozza meg. Az engedély csak a gyártótól a meghatározott útvonalon a tárolási helyig történő szállításra jogosít.

Az engedély meghatározott ideig érvényes. Az érvényes-

ségi idő lejártá után azt a kiállító rendőri szervek vissza kell küldeni.

Az ipari robbantóanyagok vasúton történő szállítása - kocsirakomány és darabárúként - export, tranzit és országon belüli felhasználásra, az elmúlt években jelentősen megnövekedett.

Az ipari robbantóanyagok be-, kirakásának és szállításának biztonságára az ÁRBSz. az alábbi szabályokat határozza meg, melyek betartását a rendőri szerveknek minden területen ellenőriztetni kell.

Általános szabályok

Robbantóanyagot nem szabad lökni, dobálni, ütni, ládát vagy csomagot nem szabad vonszolni, ledobni vagy görgetni.

A robbantóanyag közelében - 50 méteren belül - mindenmü munka során tilos dohányozni, lángot gyújtani vagy nyílt lángot használni.

Robbantóanyagok 50 méteres körzetében mesterséges világitásra csak a következő fényforrásokat szabad használni:

- hálózati villanyvilágitást, akkumulátoros /: elemes :/ vagy biztonsági benzinlámpát,

Gyertya, petróleum - szesz - és olajlámpák használata még zárt kivitel esetén is tilos.

A gyárakból és főraktárakból a robbantóanyagokat szállítás céljából jó állapotban levő, eredeti gyári csomagolás-

ban kell kiszolgáltatni. A csomagolásért, a burkolat minőségéért és a szállításra átadott rakomány súlyáért a robbantóanyagok kiadója /: feladója :/ a felelős.

A robbantóanyagok berakását és kirakását a robbantási munkák végzésére jogosult személy ellenőrzése alatt az e célra /: fekete vagy piros zászlókkal, vagy piros lámpákkal :/ körülhatárolt területen és polgári fegyveres őrrel őrzött helyen kell végezni.

A be- és kirakótérre a robbantóanyagok be- és kirakását végző személyeken kívül mást beengedni tilos. /: ÁRBSz. 60. §. :/

A robbantóanyag szállitmányok be- és kirakását csak nappal, természetes világítás mellett szabad végezni. Éjjel a robbantóanyagok be- és kirakását csak a munkahely megfelelő megvilágítása mellett /: a fent már említett fényforrások alkalmazásával :/ lehet végezni. /:ÁRBSz. 61. §.:/

Ha a szállítás alatt a vasuti kocsi, gépkocsi stb. megrongálódik, - műszaki hiba stb. - és halaszthatatlan javítása miatt a robbantóanyagokat kényszerűségből át kell rakni, az átrakásnál be kell tartani a 61. §.-ban foglaltakat. /: ÁRBSz. 65. §. :/

Robbantóanyagok szállítása vasúton

Robbantóanyagok közforgalmu vasúton kocsi- vagy darabárúként szállíthatók. Kézipoggyászként, úti- poggyászként és expresszáruként szállítani tilos.

A vasúton fuvarozásra kerülő robbantóanyagoknak meg kell felelniük "A vasúti árufuvarozás szabályai" a/ mellékletében foglalt különleges biztonsági feltételeknek. Ezek az

egyres robbantóanyagok csomagolási szabályaira, a küldemény súlyára, veszélyességi jelzések alkalmazására stb. vonatkoznak. /: ÁRBSz. 66. §. :/

A robbantóanyagokat vasúton csak nem villamosberendezésű, fék és fékállás nélküli fedett teherkocsikban szabad szállítani. /: ÁRBSz. 68. §. :/

A rakodó, továbbá a tárolóvágányra vezető váltókat tere-
lőállásban le kell zárni, s a robbantóanyagokkal rakott
kocsik előtt legalább 50 méter távolságban mindkét irány
felé "megállj !" jelzést /: nappal vörös tárcsákat, ső-
tében, s ha a távolbalátás korlátozott, nappal is, vörös
lámpákat :/ kell kitűzni. Ha a szállitmány az egész vá-
gányt elfoglalja, a "Megállj !" jelzéseket a biztonsági
határjelzőknél kell elhelyezni. /: ÁRBSz. 69. §. :/

Állomási vágányokon történő rakodás alkalmával egyidejű-
leg csak két kocsi szabad berakást, illetőleg kirakást
végezni. Folytatólagos rakodás alkalmával újabb két kocsi
csak a már megrakott, illetőleg kiürített kocsik eltávo-
litása után szabad beállítani. A megrakott vagy kiürített
kocsikat a rakodás helyétől olyan távol kell elhelyezni,
hogy a következő kocsik beállításakor a futóművek ne érint-
kezessenek. /: ÁRBSz. 70. §. :/

Ha tehergépkocsikról vagy szekerekről végzik a berakást
/: kirakást :/, a gépkocsiknak vagy szekereknek a vas-
úti kocsihoz egyenként kell odaállniuk. /:ÁRBSz. 72.§.:/

A robbantóanyag szállitmányának a rendeltetési állomásra
érkezésekor az állomásfőnökség az alábbi azonnali intéz-
kedéseket köteles végrehajtani:

a/ köteles azonnal felhívni a szállitmány címzettjét a
rakomány azonnali átvételére és kirakására;

b/ mielőtt a szállitmány címzettje a vasuti kocsit felnyitja, kötelees az oldalfalak, ajtók és záarak jó állapotát megvizsgálni, az állomásfőnökségnek a kocsi-záarakat és lakatokat az átvevő és a kocsi-kisérő jelenlétében kell levennie. /: ÁRBSz. 74. §. :/

Ha a vasúti kocsi felnyitása alkalmával a robbantóanyagot tartalmazó ládák vagy zsákok között sérült van, erről jegyzőkönyvet kell készíteni és a sérült csomagolású árút a göngyöleg kijavitása vagy pótlása céljából a kirakási hely elkülönített részén kell lerakni. /: ÁRBSz. 75. §. :/

A kirakási /: berakási :/ helyeket, valamint a robbantóanyagot szállító vasuti kocsik részére szolgáló álláshe-lyeket az alábbiak figyelembe vételével kell kijelölni:

a/ állomásokon a lakó- és üzemi épületektől, áruraktá-
raktól, közös rakodó- és tárolóhelyektől legalább 100
méter távolságra, és az állomási főutaktól legalább 50
méter távolságra;

b/ rakparton /: kikötőkben :/ a lakó- és üzemi épületek-
től, a hajók horgonyzóhelyétől, továbbá az öngyulladó és
gyúlékony rakományok, és savak raktárhelyétől legalább
250 méter távolságra. /: ÁRBSz. 76. §. :/

Tilos kocsi-rakományu robbantóanyagokat vasuti raktárhe-lyiségben más csomagokkal és kézipoggyással együtt tá-rolni.

A robbantóanyagokat szállító vasúti kocsi, kényszerkíra-
kási eljárás alá nem vonható, kivéve a 65. §. szerinti
esetet.

Robbantóanyagot tartalmazó darabárúnak raktárba helyezé-
sét az állomásfőnökség esetenként kötelees jelenteni a

pályaudvari, illetve a legközelebbi rendőrőrs /: alosztály :/ parancsnokának.

Ha a kocsirakományu robbantóanyag tárolására külön helyiség nem áll rendelkezésre, annak lerakása legfeljebb 3 nap időtartamra megengedett a szabadban elkülönített területű határán belül, legalább 2 méter távolságban a vasuti pályától. A rakományt deszkákon kell elhelyezni és vitorlavászonnal kell befedni.

A berakásra szánt vagy a kirakott robbantóanyagokat az elszállításig állandóan polgári őrséggel kell őriztetni.

Az előbbi két bekezdésben foglaltakról a szállitmány feladója, illetve címzettje köteles gondoskodni. /: ÁRBSz. 77. §. :/

A robbantóanyaggal megrakott vasuti kocsikat kocsizárral /: bádóg vagy alumíniumlemez :/ kell lezárni és a vasuti kocsik ajtajának mindkét oldalára fehér alapon fekete betűs "Veszélyes" feliratú, táblát kell erősíteni. A táblák mérete 60x60 cm legyen. Ezen felül a feladónak a kocsi mindkét oldalát el kell látni a Vasuti Árufuvarozási Szabályzatban meghatározott méretű, robbanó bombát ábrázoló "Robbanás veszélyes" bárcával is. /: ÁRBSz. 79. §. :/

Robbantóanyagokkal rakott kocsit csak teher- és vegyes vonatokkal szabad továbbítani. A 100 kg-nál nagyobb súlyú robbantóanyagnál a rakomány előtt és után védőkocsit kell biztosítani.

A felsővezetékes villamos mozdonnyal történő vontatásnál a robbantóanyaggal rakott kocsikat a villamos mozdonytól 4 védőkocsival kell elválasztani, a kocsik mögé pedig 3 védőkocsit kell besorolni.

Belső égésű motorkocsival továbbított vonatoknál 35 kg-ot meghaladó robbantóanyaggal rakott kocsi előtt és mögött egy-egy védőkocsit kell alkalmazni. /: ÁRBSz. 80. §. :/

A robbantóanyagot szállító vonatok rendezését különös elővigyázattal kell végezni, a lökések /: szalasztás :/ és hirtelen megállások mellőzendők. Tilos robbantóanyaggal rakott vasúti kocsikat gurítólejtőről futtatni.

A rendezések során a kocsi sebessége nem haladhatja meg az óránkénti 10 km-t.

Robbantóanyaggal rakott vasúti kocsik kézierővel történő tolatását általában mellőzni kell, ez csak lejtő nélküli vasúti pályatest területén engedhető meg a be- és kirakodóhely, hossza mentén vagy a raktár hosszában. /: ÁRBSz. 82. §. :/

Robbantóanyagot tartalmazó vasúti kocsikat a szerelvényben nem szabad hideg mozdonyokkal, gerendákkal, vasgerendákkal, sinekkel és hasonló terhekkal rakott kocsik mellé állítani, vagy besorolni, mivel ezek a terhek lökésnél és gyors megállásoknál megcsuszhatnak és a robbantóanyaggal rakott kocsin sérüléseket okozhatnak. Az ilyen kocsikat a robbantóanyaggal megrakottaktól, robbantóanyagot nem tartalmazó kocsikkal legalább kéttengelynyi távolságra kell elkülöníteni. /: ÁRBSz. 85. §. :/

Ipari robbantóanyag szállítás víziúton

Belföldi forgalomban géperejű vizijárműveken robbantóanyagot szállítani tilos.

Robbantóanyagot vízi úton folyókon és tavakon csak evezős csónakkal vagy tolt, illetve vontatott vizijárművön /ponton/

lehet szállítani. A szállításnak és a kirakásnak - veszély esetét kivéve - nappal kell történnie. /: ÁRBSz. 87. §. :/

A robbantóanyagokat szállító csónak evezőslegénységét a robbantóanyagok kezelésére kiképzett és a csónakon való szállítás feltételeit ismerő személyekkel kell kiegészíteni.

A csónakban a szállításhoz, vagy a robbantási munkálatokhoz be nem osztott idegen személyek nem utazhatnak.

Robbantóanyagok szállításakor a csónakon bármiféle egyéb terhet szállítani tilos.

A robbantóanyagokat szállító evezőscsónakban, dohányozni és nyílt lángot használni tilos. /: ÁRBSz. 90. §. :/

A robbantóanyagokat szállító evezőscsónakokat megkülönböztető jelzésekkel kell ellátni. E célból a csónak orrára messziről is jól látható "Veszélyes" feliratú táblát kell felszerelni és a csónak két végén fekete zászlót kell kitűzni. A tábla, betűi legalább 20 cm nagyságúak legyenek. /: ÁRBSz. 91. §. :/

A robbantóanyagokat szállító evezőscsónakkal a parti építményektől és a hajóúttól csak legalább 25 m távolságra szabad kikötni. /: ÁRBSz. 92. §. :/

Robbantóanyagokat szállító járműveknek folyón vagy tavon, kompon kell átkelni, a 102. §. /4/ pontja alapján először a robbantóanyagokkal rakott járműveket kell átszállítani úgy, hogy egyidejűleg a kompon a szállítmányhoz nem tartozó utas vagy más rakomány ne legyen. /:ÁRBSz.93.§.:/

Ipari robbantóanyag szállítása gépkocsin

A robbantóanyag szállitmány kíséőjéül kijelölt személyel /: robbantómesterrel :/ írásban közölni kell a szállitmány útvonalát. A kijelölt útvonaltól csak rendkívüli szükség esetén szabad eltérni. /: ÁRBSz. 94. §. :/

A gépkocsivezetőket és a kíséő őrséget a robbantóanyagok szállításánál, berakodásánál és kirakodásánál megtartandó előírásokra a szállitmányt kíséő robbantómester köteles kioktatni.

A gépkocsivezetőknek tilos a megrakott járműveket /: még, rövid időre is :/ felügyelet nélkül hagyni. /:ÁRBSz.95.§.:/

Pihenés végett az úton megállni csak lakatlan helyeken, útelágazástól és lakóépülettől legalább 100 m távolságra szabad. Ilyenkor a gépkocsik motorjait le kell állítani.

A szállitmányt éjjeli pihenésre robbantóanyag-raktár területére be szabad állítani. Robbantóanyaggal megrakott gépkocsikat - egyéb járművet - garázsban vagy istállóban elhelyezni tilos. /: ÁRBSz. 100. §. :/

A robbantóanyagokat szállító gépkocsin /: és fogaton :/ elől és hátul a menetirányban baloldalon fekete zászlót kell kitűzni. Ha a szállitmány több gépkocsiból /: vagy fogatolt járműből :/ áll, mind az élen haladó, mind a leg-hátsó gépkocsin, illetve fogatolt járművön fekete zászlót kell kitűzni. /: ÁRBSz. 101. §. :/

Robbantóanyagok szállítására csak teljesen jókarban levő teher- és személygépkocsit szabad felhasználni.

Mielőtt a robbantóanyagok szállítására kirendelt gépkocsik a kijelölt rakodási helyre távoznak, azokat a következő felszereléssel kell ellátni:

a/ két kézi tűzoltókészülékkel, a kerékcusztatást megakadályozó láncsal és ehhez tartozó felszereléssel;

b/ szikraoltóval ellátott kipufogóval.

A gépkocsi tiszta, szeméttől, valamint az előző rakományok maradványaitól mentes legyen.

A villamos vezetékek szigetelésének kifogástalannak kell lennie.

Robbantóanyagok szállítására használt gépkocsikon csak villamos világítást szabad alkalmazni. /:ÁRBSz.113.§.:/

A gépkocsitelep vezetője /: helyettese :/ a robbantóanyag szállítására kijelölt gépkocsi felülvizsgálatakor a gépkocsi menetlevelébe az alábbiakat köteles bejegyezni:

"A gépkocsit ellenőriztem, az teljesen jókarban van, robbantóanyagok szállítására alkalmas." Ilyen bejegyzés hiányában a gépkocsit robbantóanyagok szállítására használni, robbantóanyagot ilyen kocsin történő szállításra kiszolgáltatni tilos!

Robbantóanyag szállításra kirendelt gépkocsi vezetésével csak olyan gépkocsivezetőt szabad megbizni, aki a robbantóanyagok gépkocsin történő szállítására vonatkozó szabályokat ismeri. Erről a gépkocsi telephelyének vezetője és a szállitmányt kísérő felelős személy /: robbantómester :/ köteles meggyőződni. /: ÁRBSz. 114.§.:/

Olyan gépkocsi rakterületén, amelyen robbantóanyag-rakomány van, tilos tartalék üzemanyagot szállítani.
/: ÁRBSz. 115. §. :/

A robbantóanyagokkal megrakott gépkocsin a szállitmányt kísérő felelős személyen /: robbantómesteren :/ és a be-

osztott kíséző személyeken kívül más személyek nem tartózkodhatnak.

A kíséző személyek számára a gépkocsin megfelelő helyet kell biztosítani és gondoskodni kell arról, hogy a rakomány között utazók a megállás szükségét megfelelő jelzőberendezés útján közölhessék a gépkocsi vezetőjével.
/: ÁRBSz. 116. §. :/

A robbantóanyagok szállítására rendelt gépkocsikat a robbantóanyagok berakodási helyéhez egyenként kell kiállítani. Az egyes gépkocsik, amíg berakásukra sor kerül, valamint a már megrakott gépkocsik a rakodás helyétől legalább 100 méter távolságban várakozzanak.

A 17/1968. /IV.14.:/ Korm. számú rendelet az ÁRBSz-ben foglaltak megszegését ipari robbantóanyaggal való visszaélés címén szabálysértéssé minősíti.

A fenti rendelet meghatározza:

16. §. /1/ Aki ipari robbantóanyagok előállítására, forgalmára, tárolására, szállítására és felhasználására vonatkozó előírást megszegi - ötezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

/2/ Az /1/ bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

Budapest, 1973. április 16.